

in beril. (Ob tej priliki je bilo čuti o čudnem obnašanju trgovcev okrog Sv. Gore, ki menda sami trgajo te kupone iz knjig, da jih šolsko vodstvo nič ne dobi.) G. predsednik omenja dalje, da je vpisovati vse važne ukaze, prenehanje šole itd. v kroniko, kamor naj se koncem šolskega leta vpiše tudi nekaj statističen pregled za šolo ugodnih in šolo obiskujočih otrok — po določenem obrazcu — a obiskujoče otroke je dobro imeti tudi zunaj na „razrednici“ v pregledu, kar se na neki šoli že sedaj nahaja. Kako bode izvrševati na novo vpeljani vsakoletni statistični izkaz, nam je tudi g. nadzornik pokazal, isto tako tudi radi izkaza četrletnih šolskih zamud.

Po končanem poročilu g. predsednika, kateremu je učitelstvo pazno sledilo, poročal je g. nadučitelj Slane o praktičnej uporabi dr. Houdek & Hervertove prirodoslovne zbirke pri berilih za ljudske šole. Poročevalec je častno rešil svojo nalogo. Isto tako dobro sta sestavili svoje poročilo obe poročevalki o ročnih delih z ozirom na domače potrebe. Gospod Demšar je poročal o početnem pouku, a gospod Kronabethvogel je nadaljevala o tem pouku v višjih razredih.

Pretrjesovanje računice in abecednika je vzbudilo kaj živahno razpravo, katere so se udeležili gg. Mežan, Zwirn, Škrbinec, Gross, Lužar, Čerin, Jeglič in nadzornik. V računici je želeli več jednosti, posebno v novih izdajah, glede nalog in strani. V L. računici

naj bi se vsaj prve naloge tiskale druga pod drugo in ne poleg jedne drugo. V IV. računici je treba navesti v dodatku vseh ploskovnih mer, a po vseh računicih naj se izpusti besedica **po** pri onih nalogah za množenje, ki imajo besedo **vsak**. — V abecedniku Razinger-Zumer imajo črke f, z, j, r in k različno obliko, a N, M, I, J, H, K, Z in Ž so preveč umetno izpeljane. Tvarina na stenskih tablah in v abecedniku ne bodi jednaka, da se otroci ne navadijo preveč mehanično brati. (V tej zadevi se nek član naprosi, da se obrne privatno do izdajatelja stenskih tabel.) Končno g. nadzornik naroča, naj se prihodnje šolsko leto posebno pazi na pomanjkljivosti v učnih knjigah, ker bode prihodnja konferencija imela zopet s tem opraviti.

G. Bartl poroča o knjigah izšlih minolo leto in dostavlja opiraje se na razne ocene, katere so sposobne za šolarsko knjižnico. O okrajni učiteljski knjižnici je poročal namestnik (predsednik g. Ravnikar se je med letom preselil) g. Adlešič. Pri tem je stavil g. Jeglič v denarnih stvareh važen predlog, namreč: Konferencija naprosi slavni c. kr. okrajni šolski svet, da se odpravi $\frac{1}{2}$ % plačevanje za knjižnico, kajti tega davka nima učitelstvo kamniškega in menda tudi kranjskega okraja ne, zakon (29. maltavna 1873. l. § 44. črka a) tudi naravnost pravi da se more in ne mora plačevati v ta namen.

(Konec prih.)

Društveni vestnik.

Iz seje vdovskega učiteljskega društva z dne 19. mal. srpana 1893 se naznanja, da sta blagajnik in tajnik natančno poročala o društvenem stanju in poslovanju, da nekateri učitelji vestno vrše svoje dolžnosti, drugi zopet ne, da se morajo slednji zbog tega večkrat opominjati, kar prouzročuje društvenemu odboru in vodstvu mnogo dela in nepotrebnih stroškov. Odbor je mnenja, da se s takimi člani najostreje postopa, da vestno spolnijo dane obljube, ali pa prenehajo biti člani tega, za vse učitelje gotovo prekoristnega društva. Ako učitelji žele, da jih bode vdovsko učiteljsko društvo podpiralo v sili in nadlogi, naj mu i oni ne odrekajo in odtegujejo tega, kar mu gre, to je točno vplačevanje letnine in pristopnine, vzlasti pa vračanje izposojenega denarja. V društvo se sprejme g. Jernej Ravnikar, nadučitelj v Mokronogu, ker je zadostil zahtevam glede sprejema v društvo.

Dan občnega zbora se določi na torek, 5. kimovca tekočega leta. Ob 8. uri bode sv. maša v župnijski cerkvi sv. Jakoba, katero bode služil mil. proš in društveni predsednik g. dr. Anton Jarc.

Ob 9. uri pa bode zborovanje v telovadnici druge mestne deške šole na Čopzovi cesti. Ker je želeli, da bi bila sv. maša kolikor moč slovesna, se ujedno

vabijo gg. učitelji pevci, vzlasti oni iz ljubljanske okolice in mesta Ljubljane na sodelovanje: C.

Iz logškega okraja. Zborovanje društva učiteljev in šolskih prijateljev za šolski okrajlogaški. (Konec.) Vsakemu govoru so sledili burni „živjo“. Z velikim navdušenjem in ploskanjem je bil sprejet govor g. Ant. Pleše-ta. Napol je bodočemu „slovenskemu učiteljskemu domu“ ter končal svojo napitnico, da naj se ravnamo po pregovoru, zrno do zrna pogača, kumen do kamena palača. V kratkem času nabral je za naš dom 106 kron. Izmed darovalcev bodi omenjen gosp. Šč. Vilhar 20 kron, g. Mirko Hlibšer, načelnik požarne brambе 12 kron in g. Peče iz Starega trga 6 kron. Živeli!

Čas je bliskoma hitel dalje, ni hotel čakati. Čas ločitve je prišel. Težko smo se ločili od ljubih bratov. Zasedli smo vozove ter se polagoma odpeljali proti domu. Iz vseh oken so nas pozdravljali z robci in ljudstvo nam je klicalo: „Živeli Slovenci“. Tamburaši in požarna bramba spremila nas je še celo do slavaloka. Tu se še jedenkrat poslovili g. predsednik od načelnika požarne brambе z zagotovilom, da nam ostane denašnji dan neizbrisljiv v spominu.

Zaorili so na to krepki „živijo Hrvati“ in „živili Slovenci“.

V Starem Trgu so nas zapustili g. Starotržani. Ali predno smo zapustili Stari Trg, povabil nas je g. Peče v svojo gostoljubno hišo ter nas dobro pogostil. Tu se je zopet slišala marsikatera napitnica. Le omenjena bodi napitnica g. Pečeta. Napil je naprednemu učiteljstvu ter koncal svojo napitnico: „Če bodete potrebovali kedaj nas, le pokličite nas, mi smo z vami“.

V g. Peče-tu spoznali smo moža, kateri ima srce na pravem mestu, kateri ve, da je učiteljstvo važen faktor v državi, v narodu.

V Cerknici smo se razšli. Vsak udeleženec je govoril le o tem, kako prijetno da je bilo. Bodite pričani vrli Prezidčani, Babnopoljci in Starotržani, ta dan, katerega smo doživeli med Vami, ki imate srce za naš stan, ki čutite kar mi čutimo — ta dan ostane nam v dobrem spominu. Slava Vam!

— a.

Vestnik.

Inspekcija. Preblagorodni g. deželni predsednik Viktor baron Hein je v zadnjem času na svojih potovanjih tudi obiskal več ljudskih šol, kakor v Kropi, Radoljici, v Kranji, v Kočevju in dr.

Zrelostne preskušnje na ljubljanskem moškem učiteljski so se končale dne 16. maj, srpana. Predsedoval je član c. kr. deželnega šolskega sveta g. ravnatelj R. Junovicz. Od 17 kandidatov je prestalo preskušnjo samo 11, med njimi jeden z odliko, pet jih je padlo za dva meseca, 1 pa za jedno leto.

Učiteljski dom. Za učiteljski dom (Tretji izkaz.) nam je nadalje došlo: Taksa od privatne preskušnje na 1. mestni deški šoli v Ljubljani 10 k.; g. J. Azman, učitelj na Breznici 1 k.; pri okrajni učiteljski konferenciji v Kranji dne 26. maj, srpana se je na poziv g. nadučitelja Kragla nabralo 31 k. Darovali so gg.: J. Levičnik, J. Kragl, I. Pezdič, L. Albrecht, A. Kmet, I. Kuhar in J. Traven po 2 k.; B. Krenner, N. Stanovnik, A. Kos, katehet I. Krek, F. Gärtner, F. Luznar, M. Bregant, L. Knific, J. Petkovšek, F. Rant, J. Flis, K. Benedik, F. Papa, J. Armič, R. Završnik, K. Završnik in M. Debelak po 1 k. Živel darovalci in njih nasledniki!

Za „učiteljski dom“ je torej do sedaj nabranih 174 kron.

Abiturijentska veselica slovenskih in hrvaških učiteljskih in učiteljskih goriškega, koperskega, mariborskega, zagrebškega in ljubljanskega učiteljskega se je vršila v soboto dne 22. maj, srpana s sodelovanjem gg. J. Pavška in J. Nollja ter sl. c. in kr. vojaške godbe domačega pešpolka št. 17 v prostorih starega streljšča v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda“ in „Narodne šole“.

Vspored je bil:

1. Dr. B. Ipavice: Overtura iz opere „Teharski plemiči“, svira vojaška godba.

2. Prolog.

3. A. Nedved: „Na razstanku“, kantata, moški zbor s tenor- in bariton-samospevom; samospeve pojeta gg. Josip Pavšek in Josip Noll.

4. Iv. pl. Zajc: „Domovini i ljubavi“, samospev za sopran s spremljevanjem glasovirja, poje gđ. Franjca Vrhunc, spremlja gđ. Jakobina Tomec.

5. Sritar: „Sreča, poezija in Presiren“, deklamuje gđ. Jakobina Tomec.

6. Dvofak: „Koncert“ za gosli s spremljevanjem glasovirja igrata g. Svojmir Serajnik in gđ. Roza Hribal.

7. F. Stegnar: „Dneva nam pripelji zar“, mešan zbor z ženskim četverspevom pojo gđ.: Ernesta Rekar, Marcelina Vilčnik, Slavka Zwirn in Marica Čimperšek. — Prosta zabava.

Te veselice, ki se je vršila kakor vplanska prav dobro, nismo mogli v zadnji številki naznaniti, ker so se vabila po izdani listu razposlala. Bodoči kolegi in kolegije so se prav dobro postavile. Žal, da zaradi malo neugodnega časa veselica ni bila tako obiskana kakor vplanska, kar bi bilo želeli že na namen čistega dohodka.

Iz avstrijskih tehniških zavodov. Avstrija ima 5, oziroma 6 tehnik, namreč: na Dunaji, v Pragi (2); v Brnu, Gradcu in Lvovu. Vse skupaj štejejo letos 2181 slušateljev, v lani 1971; posebej pa: Dunaj letos 865, v lani 805; Praga (češka) 450, v lani 405; Praga (nemška) 251, v lani 212; Brno 215, v lani 195; Gradec in Lvov letos po 200, lani 179, oziroma 175. Povsod se je torej število slušateljev pomnožilo. Vsak zavod šteje po 5 oddelkov namreč: splošni, inženjerski, stavbinski, mašinski in kemijski. Največ (719) slušateljev imajo mašinski oddelki, 708 inženjerski, 328 kemijski, 170 stavbinski, le 49 pa splošni.

Drobtinice iz strokovnih listov.

Koncem šolskega leta 1891/92. je bilo na Hrvaškem in Slavoniji 20 višjih ljudskih (deških in deklinskih) šol. Od teh je bilo 16 javnih, namreč deške višje ljudske šole v Karlobagu, Otočcu, Ogulinu, Senju, Glini, Kostajnici, Sisku, Brodu, Novi Gradski in Petrovaradinu ter višje ljudske deklinske šole v Gospiću, Karlovcu, Varaždinu, Požegi, Osijeku in Zagrebu.

Deške višje šole morejo obiskovati tudi deklice. Razven tega so 4 privatne višje deklinske šole in sicer: v samostanih v Zagrebu in Djakovu, dalje v Vinkovcih in Zemunu.

V vseh višjih ljudskih šolah je bil učni jezik hrvaški, izjemši one v Vinkovcih in Zemunu, kjer je bil učni jezik nemški.

Iste leta je obiskovalo štiri gornja razreda 587 dečkov in 1317 deklic, skupaj 1904. Poučevalo jih je v javnih šolah 85 učiteljev, a 34 učiteljic, v privatnih šolah pa 21 učiteljic.

Po „Napredku“ — y.

Iste leta je bilo na Hrvaškem in Slavoniji 11 šol za ženska ročna dela in sicer 2 v Zagrebu, 2 v Belovaru, 1 v Rumi, 1 v Koprivnici, 1 v Križevcih, 1 v Darovaru, 1 v Osijeku ter šivilna šola v Zemunu. Mestno žensko obrtno šolo v Zagrebu je obiskovalo 137, samostansko 57, šolo v Rumi 29, v Osijeku 16, v Koprivnici 11, v Darovaru 10, v Križevcih, v Zemunu 15, v Belovaru 43, v Varaždinu 66.

V Osijeku je še poseben obrtni tečaj za šivanje in likanje perila, umetna dela, risanje krojev ter izdelovanje čipek. Isti tečaj je obiskovalo 57 učenk.

Po „Napredku“ — y.